

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1663. usque ad annum 1674

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119193

§. 123. Laurentii Cornelii victoria de classe Turcarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67332](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67332)

, habendam esse, in qua præsentibus Sæc. XVII.
, omnibus, & Christianissimi Regis e- A. C. 1668.
, dictum, & huic annexæ Sorbonicæ
, assertiones cum præsenti decreto pa-
, lam & publice legentur, ut nemo dein-
, ceps ullam hac in re caussam igno-
, rantiæ prætexat. Actum in Congre-
, gatione generale Universitatis in loco
, solito habita die vigesima quarta Men-
, sis Januarii anno Domini millesimo
, sexcentesimo sexagesimo octavo.,

*Ex Mandato Rectoris & Univer-
satis Cadomensis.*

§. CXXIII.

Laurentii Cornelii victoria de classe Turcarum.

Interim Achmet Vezirius accersitis *Nani Hist.*
undique copiis Cretensem urbem *Vene l. II.*
semper arctius cingebat, eoquod *Ven. tom. 2.*
neti omni ferme exterorum subsidio *Bull. magn.*
destituti tam immensæ Turcarum po- *Clem. IX.*
tentia resistendo impares essent: Sol-
licitabant quidem missis ad Imperii
Principes Regesque Legatis Christiano-
rum auxilia; horum tamen aliqui
promissis animosiores erant, quam opere,
alii varias obtendebant excusationes,
& quorum prompta erat voluntas, de-
terrebat loci distantia, itinerisque dif-
ficultas: suspicabantur nonnulli ex Ita-

Z 2

line

Sæc. XVII. liæ Principibus remotum esse subjo-
A. C. 1668. gandæ Insulæ periculum, quocirca spe-
petias parare cunctabantur, solito vita
humanæ indolis, quæ quicquid fieri
nollet, fieri posse, tarde credit; qua-
nec Venetorum precibus fidem, ne
Papæ hortamentis aurem præbeantur
solus ferme Clemens IX. Papa oppre-
sam, afflictamque Rempublicam fulci-
adlaborabat; præterquam enim, quo
Magnum Etruriæ Ducem, Mutine-
sem, Luccenses, Salisburgensem Ar-
chiepiscopum, Fulensem Abbatem &
liosque ad suppeditandas pecunias, mil-
ites, pyriumque pulverem permovilis-
insuper ipsem suas triremes num-
roso milite instructas Hispanis, Flore-
tinis, & Genuensibus navigiis conju-
xit, necnon tres Regularium Ordines
scilicet Congregationem Canonicorum
S. Georgii in Alga, ac Fratrum Jesu-
tarum, & S. Hieronymi de Fæculis for-
pressit, ut ex divenditis eorum bou-
æs collectum, quod ad nongenta
amplius Ducatorum millia ascenderet
Venetorum Reipublicæ cederet pro
vandis expensis, quas in propugnando
Cretensi Insula ferebat: interea ver-
die prima Januarii Bernardus Nanius
Gubernator Cretam ingressus est, ques-
Nobiles ex tota ferme Europa Vin-
lustres & emeritæ militiæ Duces (a-
queba-

quebantur, bellicæ prodigia fortitudi- Sæc. XVII.
nis aduersus Barbaros edituri: nec vi- A.C. 1668.
cissim otiabantur Turcæ, qui ab An-
drea Barozzio Cretensi, proditore ac
transfuga animati, mutatis castris pro-
pugnaculum Sabionaræ, & illud S. An-
dreæ toto armorum apparatu infestare
cæperunt, eoquod utrumque ob situs an-
gustias ægre diuque propugnari non pos-
se, ab hoc perfido homine edocti essent:
præ ceteris Vezirius unice intentus,
ut Venetis copias & annonam adve-
hendi opportunitatem intercluderet,
Laurentium Cornarum seu Cornelium
classis Venetæ Præfectum, qui cum
septem triremibus Cretæ oram legebat,
opprimere statuit, hancque in rem plu-
rimas naves clam in insidiis ad nutum
promptas tenuit: Hæc tamen consilia
fugere haud poterant solertia Cornelii,
qui die septima Martii noctis be-
neficio usus, in Turcicas naves tam
generosum ac inopinum impetum urge-
bat, ut noctis horrore Turcis panicum
terrorem, Venetis e contrario auda-
ciam inspirante, Christiani in præda-
toriam insilentes, occiso Duraco Pi-
rata omnes ferme Janisseros, nautas-
que trucidarent, decemque navibus
aut captis aut submersis, & plusquam
mille Christianis in libertatem assertis
totam Turcarum classem in fugam

Z 3   age-

Sæc. XVII agerent. Capti fuere ex Turcis plus
A. C. 1668. quam quadringenti, atque inter eos
quinque Principes: parta hac victoria
Laurentius spolia sat opima in suos di-
stribuit, crebraque excursione facta plu-
res Turcarum triremes & cymbas in-
tercepit. Hac clade territus Mahoma
Sultanus Cretæ obsidionem solvere de-
crevisset, nisi a Vezirio vicinæ dedicio-
nis fiducia erectus, ex interceptis littori-
bus obseflos annona aliisque necessarii
deficere comperiisset: Eapropter re-
sumptis animis Vezirius prope pro-
pugnaculum S. Andreæ faxeam mu-
tationem sat eminentem & conspicuum
mari eduxit, & quamplurimis bellis
tormentis muniri jussit, simulque ob-
fessorum aggeres assidua globorum tem-
pestate destruxit, adeo, ut evertis-
cunctis ædibus incolæ in cavernis ha-
bitare, & milites supra murorum ru-
nas mortem ferme indefensi, atque
inulti excipere cogerentur. Nihilomni-
nus Turcas, qui die vigesima sexta
Augusti præfatum propugnaculum ite-
rato impetu expugnare tentaverant,
tam ingenti clade repulerunt, ut Ve-
zirius receptui canere coactus esset;
nec magis prospero successu Turcæ Si-
bionaram infestabant; postquam enim
per plures Menses circa hujus loci mo-
ros hæsissent, pluviis medio Octobri

copio

s plus
ter eos
victoria
duos &
ita plu-
bas in-
ahoma
vere de-
dedicatio-
nis liti-
cessarii
ter re-
pe pro-
in mudi-
cuame-
is bell-
que ob-
am tem-
everit-
nis ha-
um ro-
atqui-
hilomi-
a sexti-
um ite-
verant,
ut Ve-
effet
rcæ Se-
n enim
oci mu-
Octobr-
copio-

copiose cadentibus, marisque fluctibus Sæc. XVII.
vento concitatis quamplurimi misere A.C. 1668.
perierunt. Tentabat Vezirius Creten-
sis Urbis ditionem, quam armorum
violentia extorquere desperabat, amplis
pollicitationibus e blandiri, missis ad
Morosinum Veneti exercitus Duce-
literis, quibus eidem Valachiæ & Mol-
daviæ Principatum promisit, si urbem
dederet: Ast Morosinus commune pa-
triæ bonum privato honoris questu per-
dere minime assuetus, oblatam condi-
tionem cum ludibrio & contemptu re-
gessit: honestam tamen pacem non re-
spuit Respublica, quæ hanc in rem La-
rissam ad Sultanum alegabat Ludovi-
cum Molinum; Turcæ autem proximæ
expugnationis spe tumidi, uiiversam
Insulam sibi cedi postulabant, seu, ut
ipsi omnia acquirerent, & Veneti om-
nia amitterent, & pacem ipso bello
longe amariorem inirent.

§. CXXIV.

Ordo Nobilium Matronarum Viennæ institutus.

Hic annus Austriacæ Domui oppido *Tuld. Hist.*
funestus fluxerat; nondum enim *Decen. l. 3.*
lacrimis temperatum erat ob Ferdinandi Wenceslai primogeniti Cæsaris
Filii paucos menses nati obitum, cum

Z 4 pau-